

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

PLÎNGĂU Nicolae XXXXX, născut la XXXXX,
originar și locuitor al XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.02.2019 – 29.07.2019;

Instanța de apel: 21.08.2019 – 12.02.2020;

Instanța de recurs: 25.06.2020 – 22.07.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț, sediul Central, din 29 iulie 2019, Plîngău Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis fără amendă.

În baza art. 90 Cod penal s-a dispus neexecutarea pedepsei aplicate inculpatului în termenul de 3 ani.

S-a încasat de la Plîngău Nicolae în beneficiul statului cheltuieli judiciare în sumă totală de 350,69 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Plîngău Nicolae la 07.07.2018, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile, admitînd în mod conștient survenirea acestora, a comis infracțiunea de jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, aflîndu-se pe XXXXX, în urma unui conflict, intenționat i-a aplicat lui Dicuseară Valerian mai multe lovituri în regiunea corpului după care în mod deschis a sustras de la ultimul un pachet în care se aflau patru pachete de țigări, „Parlament” la un preț de 40 lei fiecare, un parfum „Elite” la un preț de 400 lei și o pereche de ochelari de soare în valoare de 350 lei. Astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 950 lei.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201819D0116 din 13.08.2018 la Dicuseară Valerian au fost stabilite echimoze și excoriații la gât pe dreapta, echimozele la

mâini, faringolaringită posttraumatică care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data și circumstanțele indicate, care se califică ca vătămare corporală ușoară, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Ciurac Natalia în interesele inculpatului, care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, în conformitate cu art. 390 alin. (1)- (3) Cod de procedură penală, deoarece acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii și respingerea încasării cheltuielilor de judecată de la inculpat.

În motivare apelanta a indicat faptul că inculpatul vina nu și-a recunoscut, în ședința de judecată a declarat că nu a avut necesitatea să sustragă de la partea vătămată un parfum și ochelarii de soare și nu a avut intenția de a comite o astfel de infracțiune. La fel a menționat apelanta că partea vătămată a dat declarații care nu corespund adevărului și că partea vătămată se află la evidența medicului psihiatru, indicând totodată, că nu este de acord cu solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 350,69 lei în beneficiul statului.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020, apelul avocatului Ciurac Natalia în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond întemeiat a bazat sentința de condamnare de rând cu declarațiile părții vătămate audiată în instanță și pe cumulul probelor scrise, ce au demonstrat vinovăția inculpatului și acestea au fost prezentate de partea acuzării în cadrul ședinței instanței de apel în respingerea argumentelor din apel.

Lecturând precedentele sentințe de condamnare ale lui Plîngău Nicolae, instanța de apel a constatat, că acesta este o persoană predispusă la comiterea a mai multor infracțiuni și de fiecare dată invocă nevinovăția sa, încercând astfel a evita răspunderea penală.

Argumentele invocate de avocat precum, că instanța de fond în sentința emisă s-a bazat pe declarațiile părții vătămate care nu sunt adevărate și partea vătămată stă la evidența medicului psihiatru, sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei care cert demonstrează vinovăția inculpatului, iar pedeapsa acestuia fiind aplicată în limitele sancțiunii articolului incriminat.

Din aceste considerente, motivele invocate în apelul declarat de avocat ca fiind nefondate au fost respinse.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal a ținut seama de: scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale considerată ca fiind săvârșită de inculpat, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a-i fi stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită, persoana inculpatului, care anterior a fost în conflict cu legea.

Suplimentar, instanța de apel a apreciat ca legală și întemeiată poziția instanței de fond în latura ce privește aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului.

Prin urmare, instanța de fond reieșind din gradul de pericol social sporit al faptei comise de inculpat, împrejurările și modalitatea de comitere a faptei infracționale justificat a conchis, că corectarea și educarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate, însă cu stabilirea unui termen de probă la limita maximă prevăzută de lege.

Potrivit prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat absolut întemeiată poziția instanței de fond referitor la încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în mărime de 350,69 lei, acestea fiind cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale, acestea fiind în legătură cauzală directă cu fapta prejudiciabilă comisă de inculpat și urmează a fi suportate de acestea.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Dudulica Liubomir în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel și cea de fond au ignorat argumentele apărării, probele menționate și nu le-au dat o apreciere cu expunerea în admiterea sau respingerea acestora.

Consideră că instanța de apel părtinitor a examinat cauza penală, ignorând principiul prezumției nevinovăției, și nu a constatat, în mod stabilit de lege, existența elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile lui Plîngău Nicolae. Este nejustificată decizia și în partea încasării cheltuielilor de judecată de la inculpat care suferă de o dezabilitate severă și are la întreținere un copil minor.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În baza celor expuse în art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în care se relevă că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de titularul cererii de recurs.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că recurentul face trimitere la temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia sunt pasibile contestării cu recurs ordinar hotărârile adoptate de instanța de apel în cazul în care *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În general, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că, la etapa judecării

cauzei de către instanța de apel s-au încălcat prevederile legii procesual-penale, și nici un indiciu nu poate sugera recurentului precum că, chestiunea de apreciere a probatoriului ar putea constitui în sine o eroare de drept care să se subscrie măcar unuia din cele 5 subpuncte ale pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul consideră inacceptabil faptul că apărătorul inculpatului, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea reaprecierii probatoriului, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce ar exceda scopului pentru care aceasta a fost creată.

Cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită apărătorul.

Din atare considerente, Colegiul penal nu va analiza și verifica probele administrate în cauză, ori nu s-au reținut discrepanțe între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării lui Plîngău Nicolae și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce ar fi avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Totodată, Colegiul ține să evidențieze că, afirmațiile apărării precum că soluția de condamnare în privința inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, este fondată preponderent pe plângerea părții vătămate (vol-I, f.d. 5), procesul-verbal de audiere a părții vătămate (vol-I, f.d. 76) sunt declarative și nu se confirmă prin actele cauzei. După cum se constată din decizia instanței de apel, precum și din sentința primei instanțe, pentru dispunerea condamnării inculpatului în baza articolului incriminat acestuia, s-au luat în vedere toate probele acumulate de acuzare la etapa urmăririi penale, justificat ajungându-se la concluzia că inculpatul se face vinovat în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, verificând suplimentar materialele dosarului, specifică că, judecând apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței de condamnare în privința lui Plîngău Nicolae, prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis fără amendă. Iar în baza art. 90 Cod penal s-a dispus neexecutarea pedepsei aplicate inculpatului în termenul de 3 ani. Instanțele de judecată au conchis, că corectarea și educarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate, însă cu stabilirea unui termen de probă la limita maximă prevăzută de lege.

Referitor la solicitarea recurentului precum că instanța de apel nefondat a menținut încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat, Colegiul penal reține ca fiind argumentată poziția instanței, deoarece, potrivit art. 227 Cod procedură penală, (1) *cheltuieli judiciare*

sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistența juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.*

În cazul supus judecării, cheltuielile judiciare în sumă de 350,69 lei au fost suportate de stat pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, astfel, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

Conform alin. (3) art. 229 Cod de procedură penală, *instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. În speță, Colegiul constată că, situația materială a inculpatului îi permite să achite cheltuielile de judecată pentru raportul de expertiză în sumă de 350,69 lei. În același timp, careva dovezi care ar indica la prezența persoanelor la întreținere, etc., nu au fost prezentate la dosarul dat.*

În final, Colegiul consideră oportun de a se referi și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală,

Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de apărătorul inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dudulica Liubomir în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe Plîngău Nicolae XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 august 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion